

ΙΧΝΕΥΤΕΣ

Μαθητική εφημερίδα της ΣΤ' τάξης του 19^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ιωαννίνων

Μπορείτε να δείτε την εφημερίδα μας και σε ηλεκτρονική μορφή (pdf) στην ιστοσελίδα του Σχολείου:
<http://19dim-ioann.ioa.sch.gr/>

Τα έσοδα από τη διάθεση του 3^{ου} φύλλου της εφημερίδας μας θα δοθούν για φιλανθρωπικό σκοπό.

**Καλά Χριστούγεννα
και Ευτυχισμένο
το 2016**

ΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΓΙΑ ΤΟ 2021

Το 1985 η τότε Υπουργός Πολιτισμού Μελίνα Μερκούρη πρότεινε κάθε χρόνο να δίνεται ο τίτλος της πολιτιστικής πρωτεύουσας σε μια ευρωπαϊκή πόλη. Η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη και η Πάτρα είναι οι τρεις πόλεις της χώρας μας που έχουν ανακηρυχθεί πολιτιστικές πρωτεύουσες. Από το 1999 ο τίτλος αυτός αποφασίστηκε να δίνεται σε δύο πόλεις δύο χωρών.

Το 2021 είναι η σειρά της Ελλάδας και της Ρουμανίας να αναδείξουν η κάθε μία τη δική της Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα που θα τις εκπροσωπήσει. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της χρονιάς, οι δύο πόλεις θα ζήσουν στους ρυθμούς της διοργάνωσης, υλοποιώντας το πολιτιστικό και καλλιτεχνικό πρόγραμμα που προτείνουν. Η τελική απόφαση θα ληφθεί τον Σεπτέμβριο του 2016 από ειδική ανεξάρτητη επιτροπή αξιολογητών.

Τα Γιάννενα διεκδικούν αυτήν τη θέση με εκδηλώσεις και διάφορα δρώμενα. Η προετοιμασία έχει αρχίσει, ήδη από το 2015. Όλοι οι πολίτες, από παιδιά ως και ηλικιωμένοι, δίνουν το παρών σε αυτές τις εκδηλώσεις με μεγάλο ενθουσιασμό. Θα χαρούμε πολύ, αν η πανέμορφη πόλη μας καταφέρει να κερδίσει αυτή τη διάκριση, η οποία θα την αναδείξει σε όλη την Ευρώπη.

Εκδηλώσεις και δρώμενα για την προβολή της υποψηφιότητας

Ιστοσελίδα προβολής της υποψηφιότητας: <http://ioannina2021.eu/>

Εύη Ντούλια - Κυριακή Γκουργκούλη

Η αιθαλομίχλη χτυπά **κόκκινο** στην πόλη μας!!!

Την περίοδο του χειμώνα η πόλη μας αντιμετωπίζει ένα σοβαρό πρόβλημα, το φαινόμενο της αιθαλομίχλης.

Αυτή η επικίνδυνη ομίχλη δημιουργείται από την καύση ξύλων στα τζάκια. Καθώς στον αέρα αιωρούνται κάποια μικροσκοπικά σωματίδια αιθάλης (καπνιάς), τα pm10 και τα pm2,5, μπορούμε να τα εισπνεύσουμε. Τα αιωρούμενα σωματίδια εναποτίθενται κυρίως στις κυψελίδες των πνευμόνων και με την πάροδο του χρόνου προκαλούν σοβαρές βλάβες στην υγεία των ανθρώπων.

Γι' αυτό καλό θα ήταν να σταματήσουμε να καίμε ξύλα στα τζάκια και να θερμαίνουμε τα σπίτια μας με την καύση πετρελαίου. Σημειώνεται ότι ένα παραδοσιακό τζάκι εκλύει στην ατμόσφαιρα 30 φορές περισσότερα αιωρούμενα σωματίδια απ' ό,τι ένας καλά συντηρημένος καυστήρας πολυκατοικίας με 25 διαμερίσματα.

Βέβαια οι τιμές του πετρελαίου είναι αυξημένες, αλλά παρ' όλα αυτά θα πρέπει να σταματήσουμε αυτό το φαινόμενο, μιας και στην πόλη μας η αιθαλομίχλη ξεπερνά πολλές ημέρες ακόμη και 6 φορές το επιτρεπτό όριο.

Μέχρι τότε πάρτε τα μέτρα σας και μην κυκλοφορείτε πολύ έξω, όταν το φαινόμενο είναι αυξημένο. Ιδιαίτερα επικίνδυνη είναι κάθε αθλητική δραστηριότητα σε εξωτερικό χώρο σε αυτές τις συνθήκες.

Μαρία Ντούρου

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η συνεχής χρήση όλο και περισσότερων συσκευών και μηχανών δημιουργεί όλο και μεγαλύτερη ζήτηση σε ενέργεια. Τα αποθέματα της Γης σε χρήσιμες μορφές ενέργειας είναι περιορισμένα. Η σπάταλη χρήση της ενέργειας και η συνεχής υποβάθμισή της επιβαρύνουν το περιβάλλον. Γι' αυτό κάνουμε οικονομία στην ενέργεια.

ΣΕ ΤΙ ΘΑ ΩΦΕΛΗΘΟΥΜΕ

- Βοηθάμε ώστε να μειωθεί η τρύπα του όζοντος.
- Θα έχουμε καλύτερες καιρικές συνθήκες.
- Θα κάνουμε οικονομία σε χρήματα.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

- Περιορίζουμε την ενέργεια της θέρμανσης του σπιτιού μας. Δεν είναι ανάγκη να είμαστε με το φαναλάκι, μπορούμε να φορέσουμε ένα πουλόβερ.
- Το χειμώνα κλείνουμε τα παράθυρα σε χώρους που θερμαίνουμε, για να μη ρέει η θερμότητα στο περιβάλλον.
- Χρησιμοποιούμε το μάτι της κουζίνας που έχει το ίδιο μέγεθος με το σκεύος.
- Χρησιμοποιούμε ηλιακό θερμοσίφωνα αντί για ηλεκτρικό, αφού ο ήλιος είναι ανανεώσιμη πηγή ενέργειας.
- Κλείνουμε τη βρύση όταν βουρτσίζουμε τα δόντια μας, για να μη σπαταλάμε νερό που έχουμε θερμάνει.
- Δεν αφήνουμε τις ηλεκτρικές συσκευές αναμμένες όταν είμαστε σε άλλο χώρο.
- Δεν αφήνουμε την πόρτα του ψυγείου ανοιχτή για πολλή ώρα παρά μόνο για όσο είναι απαραίτητο.
- Χρησιμοποιούμε όσο είναι δυνατό το ποδήλατο αντί για το αυτοκίνητο.
- Πλένουμε στο πλυντήριο σε χαμηλή θερμοκρασία τα ρούχα που δεν είναι πολύ λερωμένα.

Ελένη Χαρίτου

Επικίνδυνος δρόμος

Το 19ο Σχολείο, το οποίο βρίσκεται στη Δροσιά Πεντέλη, έχει ένα σοβαρό πρόβλημα.

Όταν τα παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο ή φεύγουν απ' αυτό, είναι επικίνδυνο να περνάνε το δρόμο, γιατί δεν είναι μεγάλος και δεν έχει πεζοδρόμια. Όμως κάποιοι γονείς παρκάρουν όπου να 'ναι και δυσκολεύουν την κατάσταση. Με όλα αυτά ο δρόμος είναι επικίνδυνος, γιατί μπορεί κάποια μέρα να γίνει ένα ατύχημα με κάποιο παιδί.

Ο Δήμος μπορεί να βοηθήσει πολύ. Μπορεί να βάλει πεζοδρόμια και να μεγαλώσει τον δρόμο, ώστε να μην υπάρξει κανένα ατύχημα.

Φίλιππος Χρήστου

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Κυριακή Γκουργκούλη

Κλειώ Γρηγορίου

Κων/να Ηλία

Ναταλία Λαγού

Πέτρος Μπάσιος

Παρασκευή Ντούλια

Μαρία Ντούρου

Αναστάσιος Παπαδιάς

Ορφέας Παππάς

Ελένη Χαρίτου

Φίλιππος Χρήστου

Αρχισυνταξία: Κυριακή Γκουργκούλη

Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού

Η πρώτη Δευτέρα του Οκτωβρίου καθιερώθηκε με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας ως Πανελλήνια Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού και στα σχολεία διεξάγονται αθλητικές εκδηλώσεις.

Καθώς το 2016 είναι έτος διεξαγωγής Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων, το θέμα του σχολικού έτους 2015-2016 είναι «Σχολικός Αθλητισμός – Συμμετέχω και μαθαίνω τα Ολυμπιακά Ιδεώδη μέσα από τα Ολυμπιακά και τα Παραολυμπιακά Αθλήματα»

Στο σχολείο μας, την μέρα αθλητισμού, κάναμε πολλά ενδιαφέροντα πράγματα. Είδαμε βίντεο, ζωγραφίσαμε, φτιάξαμε αφίσες και κάναμε αθλήματα στίβου. Περάσαμε ωραία και διασκεδαστικά.

Τάσος Παπαδιάς – Κυριακή Γκουρκούλη

Ο θησαυρός των χαμένων ΡΟ

Την Παρασκευή 15 Νοεμβρίου οι μαθητές του σχολείου μας παρακολούθησαν τη θεατρική παράσταση «Ο θησαυρός των χαμένων ΡΟ» στο Καμπέριο θέατρο. Η παράσταση του Δ.Η.Π.Ε.Θ.Ι. είχε ως σκοπό να διδάξει την αξία της διαφορετικότητας.

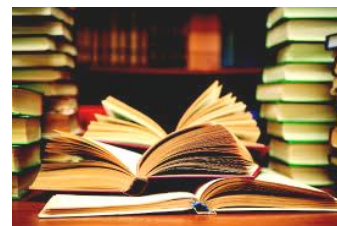
Οι μαθητές είχαν φτιάξει στην τάξη τους τη δική τους ζωγραφιά, που απεικόνιζε ένα όνειρό τους. Αυτή τη ζωγραφιά την έδωσαν ως εισιτήριο για να μπουν στο θέατρο, το οποίο ήταν διαδραστικό.

Τα παιδιά έμειναν πολύ ευχαριστημένα από αυτή τη θεατρική παράσταση.

Εύη Ντούλια

ΒΙΒΛΙΟ...

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- ♦ Πίπη Φακιδουμήτη
Άστριντ Λίντγκρεν/ Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

- ♦ Η Αφροδίτη της Μήλου κλαίει
Σοφία Γιαλουράκη/ Εκδόσεις ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

- ♦ Μια υπόθεση για τον Ντεντέκτιβ Κλουζ: Μη φιλάτε τον ντεντέκτιβ
Γιρίγκεν Μπανσέρους/ Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

- ♦ Μπράβο Μυστικοί 7
Ένιντ Μπλάιτον/ Εκδόσεις GUTENBERG

- ♦ Η μωβ ομπρέλα
Άλκη Ζέη/ Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Εύη Ντούλια

ΤΟ ΦΕΤΙΝΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΜΠΑΖΑΡ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Κάθε χρόνο ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου μας οργανώνει ένα μικρό χριστουγεννιάτικο μπαζάρ που τα έσοδά του διατίθενται για κάποιον φιλανθρωπικό σκοπό.

Φέτος ο Σύλλογος, σε συνεργασία με τους δασκάλους μας, αποφάσισαν να συνεργαστούν για την οργάνωση του χριστουγεννιάτικου μπαζάρ και να διαθέσουν τις εισπράξεις στον Σύλλογο "Φλόγα".

Εκτός αυτού ο Σύλλογος Γονέων προσπαθεί με τέτοιου είδους δράσεις να ευαισθητοποιήσει τα παιδιά για την αγάπη προς τον συνάνθρωπο και τον εθελόν

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η «ΦΛΟΓΑ»;

Η "Φλόγα" ιδρύθηκε το 1982 από ελάχιστους γονείς παιδιών με καρκίνο και σήμερα αγκαλιάζει χιλιάδες οικογένειες σε όλη την Ελλάδα. Διατηρεί γραφεία και εκπροσώπους στις μεγαλύτερες πόλεις της χώρας. Συμπαράσκεται στις οικογένειες και αγωνίζεται για την καλύτερη ιατρική, ψυχική και κοινωνική φροντίδα των παιδιών που νοσούν από καρκίνο.

Τα μέλη της Φλόγας καθώς και το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αποκλειστικά γονείς αυτών των παιδιών, οι οποίοι προσφέρουν τις γνώσεις τους και την επαγγελματική τους εμπειρία σε εθελοντική βάση, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του Συλλόγου.

ΤΟΜΕΙΣ ΟΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Η ΦΛΟΓΑ

Πιο συγκεκριμένα: η Φλόγα προσπαθεί να υλοποιήσει τις παρακάτω δράσεις:

- Ίδρυσε και συντηρεί ξενώνα στην Αθήνα που φιλοξενεί τα παιδιά της επαρχίας που νοσούν από καρκίνο καθώς και τους γονείς τους, όταν αυτά πρέπει να υποβληθούν στις απαραίτητες θεραπείες που χρειάζονται για να αναρρώσουν.
- Λειτουργεί σχολείο μέσα στον ξενώνα και παρέχει δασκάλους που διδάσκουν στα φιλοξενούμενα παιδιά τα μαθήματα που στερούνται κατά την χρονική περίοδο που πραγματοποιούνται οι θεραπείες
- Αγοράζει ιατρικά μηχανήματα που είναι απαραίτητα για τις θεραπείες του καρκίνου και πληρώνει ειδικούς γιατρούς αν αυτό χρειαστεί (π.χ. ακτινοθεραπευτές).
- Παρέχει ψυχική υποστήριξη στους γονείς αλλά και στα ίδια τα παιδιά.
- Ευαισθητοποιεί την κοινωνία και του ανθρώπου για το πρόβλημα του παιδικού καρκίνου και διδάσκει τον εθελοντισμό.

Μαρία Ντούρου

ΕΠΙΔΑΠΕΔΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ

Τα μέλη του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Σχολείου μας, με τα μαγικά τους πινέλα, έκαναν και πάλι το θαύμα τους.

Η αυλή του σχολείου μας άλλαξε! Γέμισε πολύχρωμα παιχνίδια σκορπίζοντας χαρά και ενθουσιασμό στους μαθητές όλων των τάξεων.

Δεδομένου ότι το παιχνίδι είναι απαραίτητο για μια ευτυχισμένη και υγιή παιδική ηλικία, τα μέλη του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου μας συνεργάστηκαν για την κατασκευή-δημιουργία στην αυλή επιδαπέδιων παιχνιδιών με σκοπό την ευχάριστη και δημιουργική απασχόληση των παιδιών στα διαλείμματα αλλά και στις ώρες της Γυμναστικής και της Ευέλικτης Ζώνης. Τα παιχνίδια που κατασκευάστηκαν είναι: το κουτσό και το φιδάκι.

Η εθελοντική και συντονισμένη αυτή προσπάθεια είχε ως αποτέλεσμα όχι μόνο να ομορφύνει την αυλή του σχολείου, αλλά και να δώσει την ευκαιρία στα παιδιά να ψυχαγωγηθούν και να καλλιεργήσουν την ομαδικότητα και τη συνεργασία μέσα από τη συμμετοχή τους στα παιχνίδια. Το ζωηρό ενδιαφέρον και ο ενθουσιασμός που έδειξαν οι μαθητές ήταν η ανταμοιβή για όλους όσους συμμετείχαν σε αυτή την προσπάθεια.

Τάσος Παπαδιάς

ΜΕΛΟΜΑΚΑΡΟΝΑ

ΥΛΙΚΑ

2 κούπες λάδι
1 κούπα ζάχαρη
200gr χυμό πορτοκάλι
80gr κονιάκ
2 κουταλιές ξύσμα πορτοκαλιού
2 κουτάλια μπέικιν παουντερ
1 κουταλάκι σόδα
8 κούπες αλεύρι για όλες τις χρήσεις

Σιρότι

2 κούπες μέλι
2 κούπες ζάχαρη, 2 κούπες νερό

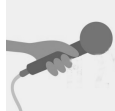
Γαρνίρισμα

1½ κούπα ψιλοκομμένα καρύδια, 1 κουταλιά κανέλα

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Χτυπάμε στο μίξερ σε δυνατή ταχύτητα 4' τα 5 πρώτα υλικά. Ανακατεύουμε τα υπόλοιπα σε μια λεκάνη ζυμώνματος. Ανοίγουμε μια λακούβα στη μέση και ρίχνουμε το μίγμα των υγρών υλικών. Παίρνοντας λίγο αλεύρι από τριγύρω ανακατεύουμε και ζυμώνουμε ελαφρά. Πλάθουμε τη ζύμη στο σχήμα της αρεσκείας μας, την αραδιάζουμε σε ένα ταψί και ψήνουμε στους 175 βαθμούς για 30 λεπτά, περίπου, ώσπου να ροδίσουν καλά. Βράζουμε το μέλι και τη ζάχαρη και περιχύνουμε τα μελομακάρωνα, μόλις τα βγάλουμε από τον φούρνο. Ανακατεύουμε τα καρύδια με την κανέλα και το γαρύφαλλο και πασπαλίζουμε πάνω από τα μελομακάρωνα.

Ελένη Χαρίτου

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΣΙΝΤΟΥ (Συνεταιριστικό Οινοποιείο Ζοίνος)

► Καλημέρα σας, είμαστε από την συντακτική ομάδα της εφημερίδας «Ιχνητέες» του 19ου Δημοτικού Σχολείου Ιωαννίνων. Ευχαριστούμε πολύ που μας δεχτήκατε. Θα θέλαμε να σας κάνουμε μερικές ερωτήσεις σχετικά με το οινοποιείο.

Ωραία ό,τι θέλετε. Καλημέρα λέω κι εγώ σε σας.

► **Να ξεκινήσουμε;**

Ναι.

► **Ποια είναι η θέση σας στην εταιρία;**

Εγώ είμαι χημικός οινολόγος και υπεύθυνη παραγωγής στα οινοποιεία.

► **Από τότε άρχισε να λειτουργεί το οινοποιείο;**

Το οινοποιείο καταρχάς είναι συνεταιριστικής βάσης. Είναι συνεταιριστικό οινοποιείο και ξεκίνησε από το 1973.

► **Ποια είδη κρασιού παράγει το οινοποιείο;**

Λευκά, ροζέ, ερυθρά, ξηρά, γλυκά, ημίγλυκα, αφρώδη και ήρεμα.

► **Από ποιες ποικιλίες σταφυλιών προέρχεται το κρασί;**

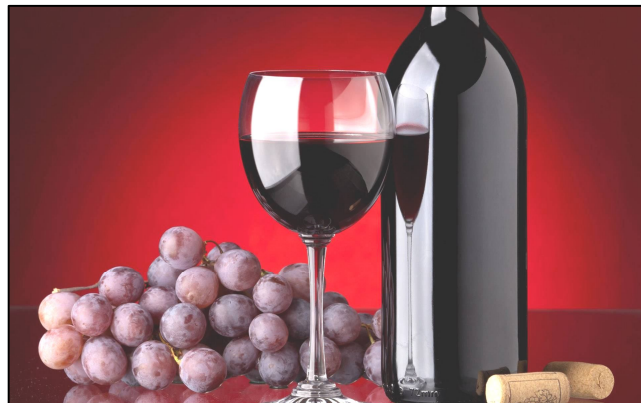
Οι γηγενείς ποικιλίες της περιοχής που είναι : η λευκή ποικιλία Ντεμπίνα, το Βλάχικο και Μπεκιάρι που είναι ερυθρές ποικιλίες, αλλά στην περιοχή υπάρχουν και ποικιλίες οι οποίες είναι διεθνείς, όπως το Καμπερνέ Σοβινιόν, το Σαρντονέ, το Καμίνε, Ρίσλινγκ.

► **Οι προμηθευτές είναι αποκλειστικά ντόπιοι παραγωγοί ή όχι;**

Ναι...όλοι οι προμηθευτές είναι παραγωγοί που ως επί το πλείστον στην περιοχή της Ζίτσας και στην ευρύτερη περιοχή γύρω από την Ζίτσα, γιατί η διαδρομική ζώνη περιλαμβάνει έξι Κοινότητες, αλλά είναι και προμηθευτές από την υπόλοιπη Ελλάδα που μας δίνουν κάποιες ιδιαίτερες ποικιλίες.

► **Τα προϊόντα που παράγετε απευθύνονται στην εγχώρια αγορά ή και στο εξωτερικό;**

Πουλάμε και στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό!

► **Θα συνηγορούσατε στους νέους να ασχοληθούν με την αμπελουργία ή την οινοποιία;**

Και τα δύο έχουν πολύ ενδιαφέρον, γιατί ένα καλό κρασί γίνεται πάντα από τον αμπελουργό. Οπότε ο αμπελουργός θα πρέπει να έχει γνώσεις να καλλιεργεί το αμπέλι, να φτιάχνει καλή ποιότητα για να το δίνει στα οινοποιεία και ο οινοποιός ανάλογα να φτιάξει καλή ποιότητα.

► **Τι άλλα προϊόντα φτιάχνετε;**

Κάνουμε και τσίπουρο το οποίο προέρχεται από την ποικιλία Ντεμπίνα.

► **Παίρνετε σταφύλια από άλλες περιοχές;**

Παίρνουμε σταφύλια από άλλες περιοχές λευκά και ερυθρά ανάλογα με τις ανάγκες που έχουμε κάθε φορά.

► **Θα μπορούσατε να μας πείτε μερικές περιοχές;**

Συνεργαζόμαστε με την Πελοπόννησο, τη Θεσσαλία και άλλες περιοχές.

► **Πόσα άτομα δουλεύουν το οινοποιείο;**

Γύρω στα 25 άτομα.

► **Έχετε συναγωνισμό με άλλα οινοποιεία;**

Ο συναγωνισμός είναι θεμιτός γιατί με αυτόν γινόμαστε καλύτεροι, προσπαθούμε να έχουμε κάθε χρόνο και καλύτερη ποιότητα.

► **Ευχαριστούμε πολύ για τον πολύτιμο χρόνο σας που διαθέσατε για την εφημερίδα μας.**

Ευχαριστώ και εγώ, πολύ καλή σας πρόοδο και να είστε καλά■

Εύη Ντούλια - Ορφέας Παππάς

ΙΝΔΟΥΙΣΜΟΣ

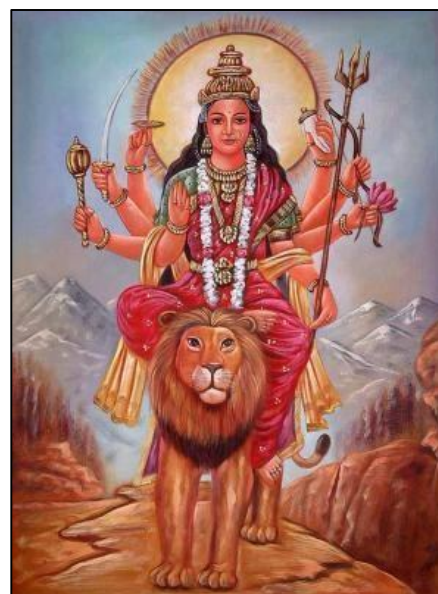
Αναφέρεται συχνά ως η αρχαιότερη θρησκεία του κόσμου, καθώς κάποιες από τις ρίζες της ανάγονται στην Εποχή του Σιδήρου. Ο Ινδουισμός είναι η Τρίτη μεγαλύτερη θρησκεία του κόσμου σε αριθμό πιστών, μετά τον Χριστιανισμό και το Ισλάμ, με περίπου ένα δισεκατομμύριο πιστούς, εκ των οποίων πάνω από το 90% κατοικεί στην Ινδία.

Από τους ίδιους τους πιστούς της, η θρησκεία των Ινδών περιγράφεται συνήθως από τη σανσκριτική έκφραση Σανατάνα Ντάμα, που σημαίνει «αιώνιος νόμος», «αιώνια τάξη» ή «πατρική πίστη». Ο Ινδουισμός βασίζεται στα ιερά κείμενα, τις Βέδες, καθώς και στη διδασκαλία των γκουρού (δασκάλων).

Οι Ινδουιστές πιστεύουν ότι όταν πεθαίνει ένας άνθρωπος, ξαναγεννιέται ως άνθρωπος, ζώο ή φυτό. Όσο καλύτερες είναι οι πράξεις που κάνει κανείς σε μια ζωή, τόσο καλύτερη θα είναι και η αναγέννησή του.

Η Ινδουιστική γιορτή Ντιβάλι δοξάζει τη νίκη του καλού ενάντια στο κακό.

Κωνσταντίνα Ηλία - Ναταλία Λαγουί

Η θεά Ντούργκα

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο μπέμπης στον μεγαλύτερο αδερφό:
 -Αποστόλη, θα μου δώσεις τλία παγωτίνια;
 -Δεν σου δίνω τίποτα!
 -Γιατί;;;;
 -Αν δεν πεις «τρία» αντί για «τλία», παγωτίνια δεν παίρνεις.
 -Καλά, τότε δώσε μου πέντε!!!!

Δάσκαλος: Για πες μου, Γιώργο, πόσο κάνει 8-8;
Γιώργος: Δεν ξέρω, κύριε.
Δάσκαλος: Για σκέψου λίγο. Αν έχω 8 κεράσια και φάω τα 8, πόσα θα μου μείνουν;
Γιώργος: Τα κουκούτσια κύριε!

Ο Τοτός κι ο Μπόμπος εξετάζονται από τον δάσκαλό τους. Ο Μπόμπος βγαίνει από την αίθουσα και λέει στον Τοτό:

-Η πρώτη απάντηση είναι 1821, η δεύτερη Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και η τρίτη δεν ξέρουμε, ερευνάται ακόμα.

Μπαίνει στην αίθουσα ο Τοτός και τον ρωτά ο δάσκαλος:

-Πότε γεννήθηκες;
 -Το 1821.
 -Πώς σε λένε;
 -Θεόδωρο Κολοκοτρώνη.
 -Μα καλά, τι λες, τρελάθηκες;
 -Δεν ξέρουμε, ερευνάται ακόμα.

Κων/να Ηλία - Πέτρος Μπάσιος

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

Π	Ο	Λ	Υ	Κ	Α	Τ	Ο	Ι	Κ	Ι	Α	Β	Δ	Ζ	Ξ	Υ	Ο	Ν
Φ	Ω	Μ	Ε	Ψ	Λ	Ι	Ε	Ζ	Ν	Κ	Φ	Σ	Α	Κ	Ψ	Ω	Γ	Κ
Ω	Σ	Λ	Ξ	Λ	Ε	Φ	Δ	Ι	Ο	Θ	Χ	Ψ	Υ	Κ	Β	Ρ	Υ	Μ
Ρ	Δ	Κ	Ε	Ε	Ρ	Τ	Ι	Δ	Ξ	Ι	Λ	Β	Δ	Κ	Η	Ω	Ψ	Γ
Α	Ο	Ο	Ζ	Ι	Β	Κ	Α	Φ	Ρ	Η	Ω	Ο	Λ	Ξ	Φ	Υ	Δ	Λ
Κ	Ξ	Ι	Θ	Β	Τ	Μ	Χ	Η	Ρ	Η	Σ	Ν	Ζ	Δ	Η	Κ	Ε	Ξ
Ο	Ρ	Ν	Η	Ε	Σ	Α	Ε	Ν	Ο	Ι	Κ	Ι	Α	Ζ	Ε	Τ	Α	Ι
Ι	Ε	Ο	Η	Κ	Γ	Λ	Ι	Μ	Χ	Ψ	Υ	Κ	Τ	Ν	Γ	Σ	Υ	Α
Ν	Φ	Ν	Γ	Ζ	Β	Η	Ο	Π	Σ	Θ	Γ	Ξ	Τ	Ν	Γ	Δ	Κ	Σ
Η	Α	Μ	Ο	Δ	Η	Φ	Ι	Η	Θ	Ω	Ζ	Α	Ε	Ρ	Τ	Η	Υ	
Σ	Θ	Ι	Ο	Ι	Π	Α	Σ	Σ	Α	Δ	Φ	Χ	Γ	Η	Ξ	Τ	Κ	Λ
Η	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Κ	Β	Τ	Ν	Γ	Μ	Κ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο
Σ	Φ	Κ	Ω	Σ	Ω	Ο	Η	Ζ	Γ	Λ	Η	Ι	Φ	Τ	Ε	Ρ	Τ	Τ
Υ	Α	Α	Σ	Δ	Φ	Γ	Σ	Η	Ε	Ξ	Κ	Λ	Κ	Π	Ο	Ι	Θ	Υ
Χ	Ζ	Γ	Α	Ψ	Ω	Β	Ν	Μ	Λ	Ε	Ρ	Ο	Τ	Υ	Θ	Ι	Ι	Ο
Ι	Κ	Ο	Ι	Ν	Ο	Χ	Ρ	Η	Ι	Π	Ι	Α	Σ	Δ	Ε	Φ	Γ	Η
Α	Ξ	Ε	Κ	Λ	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Α	Δ	Β	Ν	Μ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ
Σ	Χ	Λ	Ζ	Λ	Κ	Ξ	Δ	Η	Ι	Γ	Φ	Δ	Κ	Σ	Α	Π	Ο	Ι

ΛΕΞΕΙΣ

ΕΝΟΙΚΟΣ
 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
 ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ
 ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
 ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ
 ΩΡΑ ΚΟΙΝΗΣ
 ΗΣΥΧΙΑΣ
 ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
 ΠΩΛΕΙΤΑΙ
 ΑΓΓΕΛΙΑ

Κυριακή Γκουργκούλη

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Έθιμα και παραδόσεις

Τα Χριστούγεννα είναι μία από τις μεγαλύτερες γιορτές του χριστιανικού κόσμου. Σύμφωνα με την ορθόδοξη χριστιανική εκκλησία, είναι η δεύτερη σημαντικότερη γιορτή μετά το Πάσχα. Με έθιμα και παραδόσεις, που έχουν τις ρίζες τους βαθιά πίσω στο χρόνο, ετοιμάζονται όλες οι πόλεις και τα χωριά της Ελλάδας να υποδεχτούν τη γέννηση του Χριστού, την πρώτη μέρα του νέου χρόνου και τα Θεοφάνια. Πόλεις και χωριά στολίζονται, φωταγωγούνται, ντύνονται με μελωδίες και προετοιμάζονται για την άφιξη της πιο χαρούμενης γιορτής της Χριστιανοσύνης. Με το πέρασμα των χρόνων, αλλά και με τις αλλαγές που έφερε η τεχνολογία κάποια παραδοσιακά ήθη και έθιμα ξεχάστηκαν, κάποιες παραδόσεις όμως εξακολουθούν να δίνουν ξεχωριστό χρώμα στις περιοχές που τις τηρούν ακόμα.

Ας κάνουμε μαζί ένα οδοιπορικό στην πατρίδα μας, για να γνωρίσουμε έθιμα και παραδόσεις των ημερών.

Το “Χριστόξυλο”

Το στόλισμα του χριστουγεννιάτικου δέντρου τόσο για εμάς τους μεγάλους όσο και για τα παιδιά είναι η ουσία των Χριστουγέννων. Το έθιμο όμως αυτό ήρθε στην Ελλάδα από τους Βαυαρούς και για πρώτη φορά στολίστηκε δέντρο στα ανάκτορα του Οθωνα το 1833. Στη χώρα μας “πρόδρομος” του χριστουγεννιάτικου δέντρου θα μπορούσαμε να πούμε ότι ήταν το χριστόξυλο. Επρόκειτο για ένα γερό και χοντρό ξύλο από αγλαδιά, αγριοκερασιά ή κάποιο άλλο ακαθωτό δέντρο. Οι πρόγονοί μας προτιμούσαν τα ακαθωτά δέντρα γιατί, κατά τη λαϊκή παράδοση, απομακρυναν τα δαιμονικά όντα και τους καλικάντζαρους μακριά από το σπίτι. Οι χωρικοί τοποθετούσαν το χριστόξυλο στο τζάκι του σπιτιού την παραμονή των Χριστουγέννων με σκοπό να καίει συνέχεια στη φωτιά από τα Χριστούγεννα μέχρι και τα Φώτα. Πριν ο άντρας του σπιτιού φέρει το χριστόξυλο στο σπίτι, κάθε νοικοκυρά φρόντιζε να έχει καθαρίσει καλά το σπίτι και με ιδιαίτερη προσοχή το τζάκι, ώστε να μη μείνει ούτε ίχνος από την παλιά στάχτη. Καθάριζε επιμελώς ακόμη και την καπνοδόχο, για να μη βρίσκουν πατήματα να κατέβουν οι καλικάντζαροι. Το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων, όταν όλη η οικογένεια ήταν μαζεμένη γύρω από το τζάκι, ο νοικοκύρης του σπιτιού άναβε την καινούρια φωτιά και έβαζε στην πυροστιά το χριστόξυλο, με ευχή όλων να αντέξει για όλο το δωδεκάημερο των γιορτών. Η νοικοκυρά μετά το τέλος των γιορτών κρατούσε τη στάχτη των ξύλων, γιατί θα προφύλασσε το σπίτι και τα χωράφια από κάθε κακό. Την ημέρα των Φώτων τη σκόρπιζε γύρω απ’ το σπίτι, τους στάβλους και τα χωράφια.

Το “αναμμένο πουρνάρι” και το έθιμο της φωτιάς

Όταν γεννήθηκε ο Χριστός και πήγαν οι βοσκοί να προσκυνήσουν, η νύχτα ήταν πολύ σκοτεινή. Σύμφωνα, όμως, με την παράδοση βρήκαν ένα ξερό πουρνάρι και έκοψαν τα κλαδιά του. Πήρε ο καθένας από ένα κλαδί στο χέρι, του έβαλε φωτιά και γέμισε το σκοτεινό βουνό χαρούμενες φωτιές, τριξίματα και κρότους. Αυτή η συνήθεια υπήρχε παλιά σε πολλά χωριά της Ηπείρου και όποιος πήγαινε στο σπίτι του γείτονα για να πει τα χρόνια πολλά, καθώς και όλα τα παντρεμένα παιδιά που πήγαιναν στο πατρικό τους για να φιλήσουν το χέρι του πατέρα και της μάνας τους, κρατούσαν ένα κλαρί πουρνάρι ή κάποιο άλλο φυτό που

καιγόταν τρίζοντας. Στο δρόμο το άναβαν και το πήγαιναν έτσι αναμμένο στο πατρικό τους σπίτι γεμίζοντας χαρούμενες φωτιές και κρότους τα σκοτεινά δρομάκια του χωριού. Σε πολλές πόλεις και χωριά ανάβονταν και ομαδικές φωτιές, για να διώξουν τα κακά πνεύματα. Στην Καστοριά άναβαν κέδρους στις άκρες των χωριών και στη Σιάτιστα άναβαν φωτιές στις πλατείες χτυπώντας γύρω απ’ αυτές κουδούνια. Το διώξιμο του κακού γινόταν έτσι πιο αποτελεσματικό, αφού τα κουδούνια έχουν, όπως και η φωτιά, αποτρεπτική δύναμη, σύμφωνα πάντα με τις λαϊκές δοξασίες.

Οι δαιμονικοί καλικάντζαροι

Υπό την πίεση των μεγάλων χριστιανικών γιορτών, οι αρχαίες γιορτές εξαλειφθηκαν με την πάροδο των αιώνων. Έμειναν, όμως, οι δοξασίες, οι θρύλοι και ο μεταφυσικός φόβος για τα δαιμονικά του Δωδεκαημέρου, τους δικούς μας καλικάντζαρους. Σύμφωνα με την παράδοση ήταν μαύρα, άσχημα και ψηλά πλάσματα, με κόκκινα μάτια, τριχωτό σώμα και τραγισία πόδια. Όλο το χρόνο ζούσαν κάτω από τη Γη και προσπαθούσαν να κόψουν το τεράστιο δέντρο που την κρατούσε με όλες τις πολιτείες και τα χωριά της. Παραμονές, όμως, Χριστουγέννων άφηναν το κόψιμο του δέντρου και ανέβαιναν πάνω στη Γη, για να πειράξουν τους ανθρώπους μαγαρίζοντας τα φαγητά και τα γλυκά τους. Έμειναν στη Γη μέχρι τα Φώτα, που αγιάζονταν τα νερά. Τότε έλεγαν γεμάτα τρόμο: “Φύγετε να φύγουμε, γιατί έρχει” ο τουρλότπας με την αγιαστούρα του και με τη βρεχτούρα του”, και έφευγαν. Στο μεταξύ το μισοκομμένο δέντρο είχε θρέψει, και οι καλικάντζαροι πολέμαγαν πάλι από την αρχή και πάλι το άφηναν μισοκομμένο τα ερχόμενα Χριστούγεννα. Έτσι, η γη κατάφερε να μείνει στη θέση της και οι παππούδες συνεχίζαν να διηγούνται ιστορίες, στα εγγόνια τους.

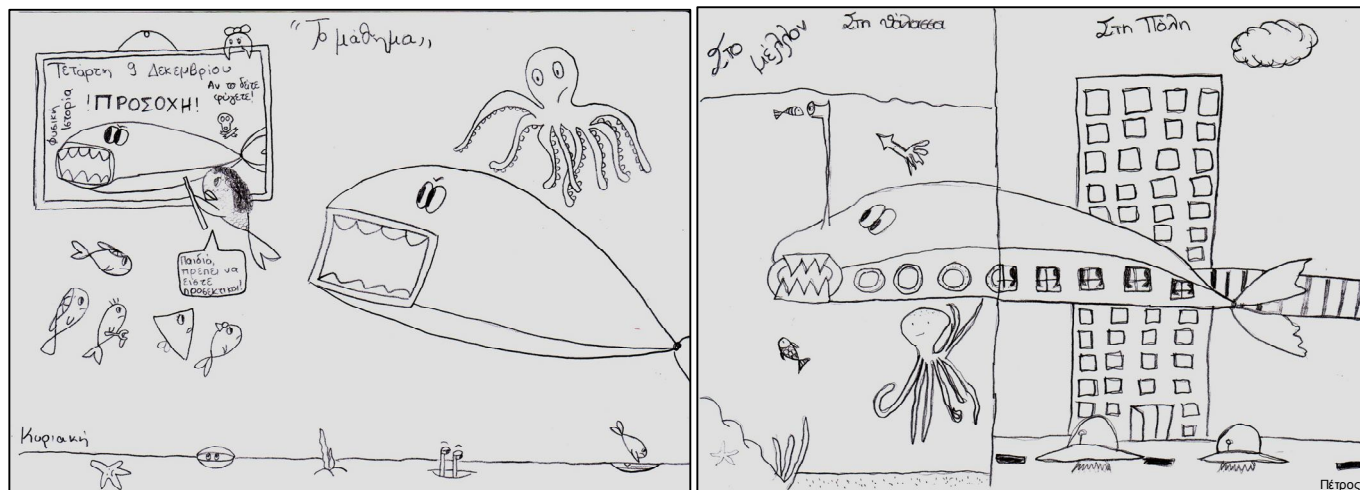
Η “μπαμπού” και τα “Εννέα Φαγιά”

Στα χωριά του Έβρου την παραμονή ή την προπαραμονή των Χριστουγέννων γίνονταν τα “χοιροσφάγια” (η σφαγή των γουρουνιών). Το παχύ έντερο των γουρουνιών καθαριζόταν και γεμιζόταν με ψιλοκομμένο κρέας, πράσο, ρύζι και μυρωδικά, για να αποτελέσει το παραδοσιακό έδεσμα, τη “μπαμπού”. Το βράδυ της παραμονής όλοι έτρωγαν “Εννέα Φαγιά”. Το έλεγαν έτσι, επειδή στο τραπέζι έπρεπε να υπάρχουν εννιά λαδερά και νησίσια φαγητά (χαλβάς, ελιές, άζυμη πίττα, λάχανο, πιπεριές, μελιτζάνες, ντομάτες, τουρσί και αλατοπίπερο). Σε πολλά χωριά, ο νοικοκύρης ασήμωνε το τραπέζι βάζοντας ένα ποσό κάτω από τη μεσάλα (τραπεζομάντιλο). Τα χρήματα τα έπαιρνε όποιος ξέστρωσε το τραπέζι, που συνήθως το έκαναν τα παιδιά. Σε άλλες περιοχές της Μακεδονίας και της Θράκης το τραπέζι που έστρωναν την παραμονή δεν το σήκωναν, μόνο το σκέπαζαν και το άφηναν για να φάει ο Χριστός.

Το “τάισμα της βρύσης”

Τα μεσάνυχτα της παραμονής των Χριστουγέννων (σε κάποια χωριά αυτό γίνεται παραμονή Πρωτοχρονιάς) γίνεται το λεγόμενο “τάισμα της βρύσης”. Οι κοπέλες, τα χαράματα των Χριστουγέννων, πηγαίνουν στην πιο κοντινή βρύση “για να κλέψουν το άκρανο νερό”. Το έλεγαν άκρανο, δηλαδή αμίλητο, γιατί δε μιλούσαν καθόλου σ’ όλη τη διαδρομή μέχρι τη βρύση. Αλείφουν τις βρύσες του χωριού με βούτυρο και μέλι, με την ευχή όπως τρέχει το νερό να τρέχει και η προκοπή στο σπίτι τον καινούργιο χρόνο και όπως γλυκό είναι το μέλι, έτσι γλυκιά να είναι και η ζωή τους. Για να έχουν καλή σοδειά, όταν φτάνουν εκεί, “ταίζουν” τη βρύση με διάφορες λιχουδιές, όπως βούτυρο, ψωμί, τυρί, όσπρια ή κλαδιά ελιάς. Έλεγαν μάλιστα, πως όποια θα πήγαινε πρώτη στη βρύση, αυτή θα στεκόταν η πιο τυχερή ολόκληρο το χρόνο. Έπειτα ρίχνουν στη στάμνα ένα βατόφυλλο και τρία χαλκία, “κλέβουν νερό” και γυρνούν στα σπίτια τους πάλι αμίλητες, μέχρι να πιούνε όλοι από το άκρανο νερό. Με το ίδιο νερό ραντίζουν και τις τέσσερις γωνίες του σπιτιού, ενώ σκορπούν στο σπίτι και τα τρία χαλκία. Τα παλιά χρόνια, σε πολλές περιοχές υπήρχε το πρωτοχρονιάτικο έθιμο του “αμίλητου νερού”. Όποιος ζυπνούσε πρώτος από την οικογένεια ή όποιου του έπεφτε το φλουρί της βασιλόπιτας, έβγαινε στην αυλή, έπαιρνε ένα άδειο δοχείο και πήγαινε στη βρύση για να το γεμίσει. Αφού γέμιζε το δοχείο, κατά την επιστροφή του έκοβε μερικά κλαδιά ελιάς. Από την πρώτη στιγμή που έβγαινε στην αυλή μέχρι να επιστρέψει στο σπίτι, δεν έπρεπε να μιλήσει σε κανέναν, ώστε να μείνει το νερό “αμίλητο”.

Κλειώ Γρηγορίου

ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ

Τα πανέμορφα και ξακουστά Ζαγοροχώρια είναι ένα δίκτυο από 46 χωριά σκορπισμένα πάνω στα βουνά βορειοανατολικά από την πόλη των Ιωαννίνων, ανάμεσα στο Μπισικέλι και στην Τύμφη (ή Γκαμήλα), με φόντο την επιβλητική χαράδρα του Βίκου. Η λέξη Ζαγόρι πρωτοεμφανίστηκε σε έγγραφο του 1321 και σημαίνει "πίσω από τα βουνά". Είναι ένα από τα πολλά τοπωνύμια της Ηπείρου, που προέρχονται από τα Σλαβικά (από την πρόθεση Ζα που σημαίνει "πίσω" και το ουσιαστικό gora που σημαίνει "βουνό"). χωρίζονται σε Δυτικό, Ανατολικό και Κεντρικό. Τα Ζαγοροχώρια είναι φημισμένα για την απίστευτη φυσική ομορφιά τους, την ξεχωριστή αρχιτεκτονική τους και τη μακρά ιστορία τους, χωριά κοσμοπολίτικα και ήρεμα, με υπέροχη θέα ή κρυμμένα μέσα στο δάσος, δάση αλλά και γυμνές κορυφές, ποτάμια με κρυστάλλινα νερά όπως ο Βοϊδομάτης, αλπικές λίμνες όπως οι Δρακόλιμνες αλλά και τον Εθνικό Δρυμό Βίκου-Αώου. Οι περισσότεροι οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί παραδοσιακοί, με την πέτρα και το ξύλο να κυριαρχούν. Γεφύρια-μνημεία, μονές κι εκκλησίες, αναπτυγμένη ξενοδοχειακή υποδομή ντόπιες γεύσεις, όμορφα cafes, δραστηριότητες στη φύση (πεζοπορία, ιππασία, ορειβασία, rafting, canoe kayak, ποδηλασία βουνού και κολύμπι).

Γεφύρια

Μερικά από τα πιο όμορφα γεφύρια της περιοχής βρίσκονται κοντά στους Κήπους: το γεφύρι του Κοντοδήμου, το τρίτοξο γεφύρι του Πλακίδα ή Καλογερίκο αλλά και το γεφύρι του Κόκκορου ή Νούτσου. Επίσης, το μονότοξο πέτρινο γεφύρι του Καμπέρ Αγά, κοντά στο χωριό Μηλιωτάδες στο Ανατολικό Ζαγόρι, η γέφυρα του Μίσιου στην είσοδο της χαράδρας του Βίκου, στο παλιό μονοπάτι που ένωνε το Κουκούλι με τη Βίτσα, καθώς και το γεφύρι της Βοβούσας.

Φαράγγι του Βίκου

Επιβλητικό τοπίο, έχει κερδίσει μια θέση στο Βιβλίο Γκίνες, καθώς το βάθος που ξεπερνά τα 900 μ. και μόλις 1.100 μέτρα είναι το άνοιγμα στο στενότερο σημείο του. Το φαράγγι διασχίζει ο Βοϊδομάτης ποταμός, ενώ μπορείτε να το διασχίσετε με έμπειρη καθοδήγηση, ιδανικά κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

Οβιρες Ρογκοβού

Ανάμεσα σε Μεγάλο και Μικρό Πάτιγκο, στο Ρέμα Ρογκοβού ακολουθώντας ένα μονοπάτι, θα φτάσετε σε αυτές τις φυσικές κολυμπήθρες, σε μια στενή χαράδρα με τεράστιες, λείες σχιστολιθικές πλάκες. Ιδανικό μέρος για βουτιές το καλοκαίρι ή για μπάνιο σε μία από τις ατομικές κολυμπήθρες, αποτελούν μεν κοινό μυστικό πλέον, αλλά αξίζει η εμπειρία.

Πέτρος Μπάσιος

